

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

6. Pignoris venditio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

tate eiusdem census, erit observanda dicta Authentica, hoc est, si transierit ad tertium possessorem, non habent hunc tertium obligare ad solvendum, nisi facta prius ex-
 cussione prædicta, quia hæc alia bona non sunt vendita, sed propriè hypothecata.

§. VI. Pignoris Venditio.

1. Inquit quæritur: Si præfixo tempore debitor debito non satisfacit, licetne creditor pignus, quod apud se retinet, vender, ut habeat, quod ipsi debetur, reddito semper excessu, si ad se, ipsi domino pignoris?

2. Ut respondeam, scito, pignus aliud vocari conventionale, estque illud, quod Partes inter se dant, recipiuntque; aliud Prætorium, aliud Iudiciale, atque hæc sunt ea, quæ auctoritate Prætoris, vel Iudicis dantur.

3. Iam nunc Respondeo, non esse difficultatem, primò, quod pignus Conventionale vendi possit, si inter partes conventum est, ut illud post moram solutionis vendatur, iuxta ea quæ explicuimus *supra*, *tr. I. de Mutuo, §. V. §. 6. §. 2.* ut, secundò, esse difficultatem, quod vendi non possit, si illud non vendatur, conventum est. Aliqui tamen in priori casu post dictam moram, requirunt, semel saltem, monendum esse Dominum pignoris, sed non esse necessariò monendum, docet Azor. *3. p. l. 3. q. 3.* Regin. *l. 2. c. 1. §. 63.* quia eiusmodi monitio non fuit deducta in pactum. Alij item, (& sanè valde probabiliter) cum iisdem Azor. & Regin. in posteriore casu, quando præcessit pactum, ne pignus venderetur, dicunt, adhuc posse vendi, sed post monitionem, nam de ratione, & natura pignoris est, ut vendi possit, sed assistente debitore, si velit, ne fraudem suspicetur.

Difficultas ergo est, quando de eiusmodi venditione faciendi, vel non faciendi, nihil est conventum.

4. In hoc casu leges, *l. fin. §. Sin autem, C. de Iure Domini impetrandi*, disponunt, ut creditor non possit vendere pignus conventionale, nisi præmissa una monitione, & elapsis duobus annis à monitione. Antea igitur nulla ratione vendere poterit: illis autem elapsis, poterit creditor pignus propria auctoritate vendere, sed præsentem, & sciente domino. Quod si non inveniatur, quod velit emere, conveniendus est Iudex, monito domino, qui si nolit comparere, certum tempus ei assignabitur à Iudice ad comparandum, quo non comparente, poterit creditor petere à Principe, ut pignus sit ipsius creditoris, licet cum conditione, ut, si intra alios duos annos compareat debitor, satisfaciaturque creditori, sibi pignus recipiat.

5. De pignore Prætorio nihil est statutum. Remanet igitur, ut vendi possit arbitrio Iudicis.

6. De Iudicali, leges statuerunt, ut illud non detur in manu Creditoris, nisi post quatuor menses à lata sententia Iudicis: potest tamen ab eodem Iudice hoc arctari, vel produci ex iusta causa: postea verò expectentur alij duo menses, post quos pignus vendi potest, sed certè auctoritate Iudicis intercedente.

7. Notat autem Molina *d. 5. §. 8. n. 12.* illud biennium, quod requiritur modò diximus in conventionali, posse reduci ad quatuor, vel sex menses, si creditor recurrat ad Iudicem, qui convertat pignus illud conventionale in Iudiciale, hoc est, ut ipsi creditori detur illud pignus auctoritate publica, quod iam habebat ex conventionem privata, nam si pignus iam redditum Iudiciale, huius naturam sequatur, necesse est.

Hæc statuunt leges communes: Quod si alicubi sint alia statuta, vel consuetudines, servanda ea omnino erunt in foro externo. Sed quid pro foro interno?

8. Respondeo: Ad vendendum Prætorium, vel Iudiciale pignus semper auctoritate Iudicis opus esse, etiam in foro interno conscientie, mihi certum videtur, quia sicut ea pignora ab auctoritate publica procedunt legitime, ut supponimus, ita ab eadem dissolvi debent. At quoad pignus conventionale, voluissim sanè in aliquem Theologum incidere, qui mihi discretè explicasset, an illa

lex de Pignore conventionali, quam modò attulimus, urgeat solum in foro externo, an etiam in interno conscientie? Explico: Si quis creditor, ante omne Iudicium, ipsòque monito, vendat, illis duobus annis, non debet pignus iusto pretio, quod sibi ex integro satisfaciatur, quæ fortè superest, reddat pignoris Domino, in quo non) tatus eiusmodi creditor sit?

9. Certè putarem (nisi mea fallit opinio, quæ nolo ratam, nisi doctiorum accedat assensus) Primò, quia fortasse, sed tacite eiusmodi pactum, id est vendendi pignus modo dicto, initum esse cum debitor vendi pignus, diximus *n. 3.* Supponitur autem huiusmodi pactum, quia dum debitor dat pignus in manus creditoris, illius arbitrio relinquere illud videtur, si natus deficiente tempore ipsi non satisfaciat.

10. Secundò, quia durum, & nimis grave est creditori, tot menses, totque annos expectare, quæ sumo cupere.

11. Tertio, quia recursus ad Iudicem, & tam longæ expectatio vergit in damnum ipsius debitoris, nam obligatur ad expensas, quas facturus subinde est, etiam in eiusmodi terminis computandis, & ad plura alia damna, quæ faciliè idem creditor causa debitoris patitur, sibi non satisfaci per duos illos annos à Domino pignoris.

12. Quarta, quia præsumendum est, eiusmodi legem esse constitutam ad fraudes tollendas, ubi pignus facile verè non addunt, ut quid tot subtilitates iuris in conscientia servandæ sint?

13. Quintò, quia possumus affirmare, quod hæc leges non invalidantur, nec illicitos reddi actus factos, præ illius dispositionem, aut Iudicis sententiam, amareque ad nullam restitutionem obligabitur, quamvis ipse creditor, qui vendidit pignus sine illis sollemnitatibus, condemnatur à Iudice ipsius sententia, etiam inobediens, quia semper iusta Iudicis sententia, etiam inobediens parendum est.

14. Sextò, quia Glossa huius legis in figuratorem casus ait, creditori vendentem pignus sine dictis sollemnitatibus, amissurum etiam debitum suum. Ergo Glossa supponit, hanc esse legem penalem, quoad hanc partem, per quam scilicet debeat dictus creditor amittere debitum, ergo valde probabile erit, esse penalem, etiam quoad totum: lex autem penalis communiter, non alij potest latam sententiam, conscientias ligat. Sic contentio sufficit.

CAPVT IV.

Quid, & quotuplex sit Hypotheca?

1. Quid sit Hypotheca, diximus per occasionem *lib. 1. cap. præd. §. 1.* Quotuplex autem ea sit, diximus *§. 5.* indicavimus. Breviter, alia est expressa, alia tacita. Hypotheca expressa est ea, quæ ex partium conventionibus habetur, quarum aliam esse specialem, seu particularem, aliam generalem loco citato, breviter innuimus. Tacita est illa, quæ implicitè involvitur in alio contractu, & dispositione Iuris. Illud igitur dumtaxat hic explicandum erit. Equinam sint eiusmodi contractus, in quibus expressa Iuris dispositione resultat hypotheca, etiam si illi celebrantur, per quam hypothecam bona ipsius obligata alteri ex contrahentibus.

2. Respondeo esse novem. Primò enim invenitur circa hypothecam in bonis mariti, quæ tacite sunt applicata, seu hypothecata pro dote.

3. Secundò, in bonis Ministrorum Ecclesiæ, quæ sunt hypothecata pro mala administratione.

4. Tertio, in bonis promittentis dotem, docet illam promittens solvat.